

230
12704

*Книжкові пам'ятки
Наукової бібліотеки
Одеського національного
університету*

Презентация издания «Книжкові пам'ятки Наукової бібліотеки Одеського національного університету»

Алексеенко М. В.,
зав. отделом редких книг
и рукописей
Научной библиотеки
Одесского национального
университета
имени И. И. Мечникова

Книжкові пам'ятки Наукової бібліотеки Одеського національного університету : путівник / упоряд.: М. В. Алексєєнко, Г. В. Великодна, О. В. Полевщикова ; авт. передм. І. М. Коваль ; відп. ред. М. О. Подрезова ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, Наук. б-ка. – Одеса : ОНУ, 2019. – 178 с. : іл. – (Книжкові колекції НБ ОНУ ім. І. І. Мечникова)

Экслибрис изготовлен специально для Научной библиотеки ОГУ в 1967 г. известным советским художником Анатолием Терентьевичем Наговицыным (1921-2000) в честь 150-летия библиотеки.

Книга далека і близька

В напівпорожньому залі кроки особливо добре чути. Біля стін стоять поки що лише кілька невеликих шаф. Емма Вікторівна Пилипчук, заступник директора наукової бібліотеки, бере з полицки товстезний фоліант. Рік видання 1493. «Все-світня хроніка». Видання Шеделя, Нюрнберг.

Гортаємо сторінки. Середньовічний автор розчинає перед нами двері в далеке минуле. Карта світу, на якій вже майже точно вказано місцезнаходження Австралії, що була відкрита європейцями значно пізніше...

У фондах наукової бібліотеки нараховується більше десяти тисяч рідкісних книг, що мають велику бібліографічну цінність. Незабаром тут буде відкрито відділ рідкісної книги. Відділ буде мати свій експозиційний зал, а також зал, де можна буде от-

римати необхідну для роботи книгу. Єлизавета Володимирівна Сагальєва, завідувача майбутнім відділом, показала унікальні екземпляри.

Наприклад, підшивка французької газети «Монітор». Рік 1793. Рік, коли звуки «Марсельєзи» сколихнули духом свободи весь світ. Газета «Монітор» теж була проникнута революційними віяннями. Тому Бонапарт заборонив її. І тепер на весь світ лише в одеській університетській бібліотеці і в бібліотеці конгресу США в Вашингтоні збереглася ця унікальна підшивка. В Одесу газету привіз С. Р. Воронцов, який був під час французької революції російським послом в Англії.

Унікальний також виданий в 1811 році кодекс законів Наполеона. Унікальний тим, що написаний віршами, автор яких невідомий. У Франції подібного видання не збереглося.

Карл Маркс, «Капітал», 1867 рік. Гамбург. Видано німецькою мовою. Це перше видання «Капіталу». А ось російське видання Петербург. Коли цензори читали текст книги, вони обмежувались тим, що рекомендували

викинути портрет автора, а щодо змісту — визначили його як надто «розумний» і складний для читача, вирішивши, що читати Маркса ніхто не буде. Історія вирішила інакше. «Капітал» не лише читали, але й використовували за прямим наказом основоположника марксизму — як керівництво до дії! Ось чому незабаром на «Капіталі» університетської бібліотеки з'явилась печатка: «Не підлягає видачі».

На столі — номери ленінської «Іскри», поживклі листівки періоду білої інтервенції. Славні героїчні сторінки історії Батьківщини відображено в цих скупеньких, віддрукованих іноді на папері для чаю рядках.

Книги. Книги. Книги. Цілий книжковий океан. Багато з них, особливо середньовічні латинські і слов'янські рукописи, ще не повністю вивчені. Але пройде небагато часу, і відділ рідкісної книги та створений при ньому музей розкриють сторінки своїх скарбів для читачів: студентів, вчених.

І. БЕРЕЗІНСЬКИЙ.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

**РІШЕННЯ
XXV
ЗІЗДУ
ПАРТІЇ
В ЖИТТЯ!**

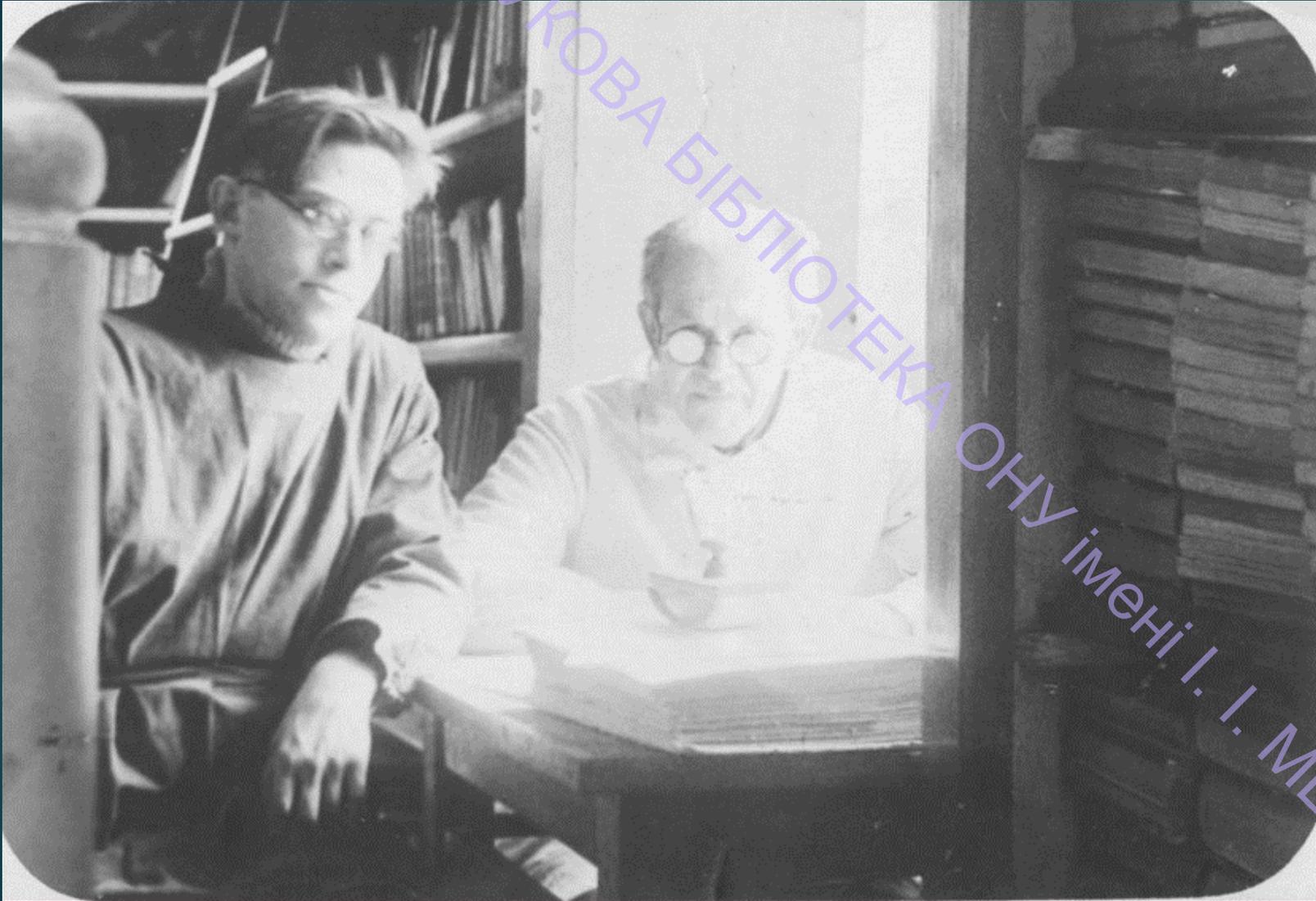

За наукові КАДРИ

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ 45-й № 6 (1340). 9 ЛЮТОГО 1979 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.

Первое упоминание ОРКиР
в университетской газете
«За наукові кадри»
(9.02.1979 г.)

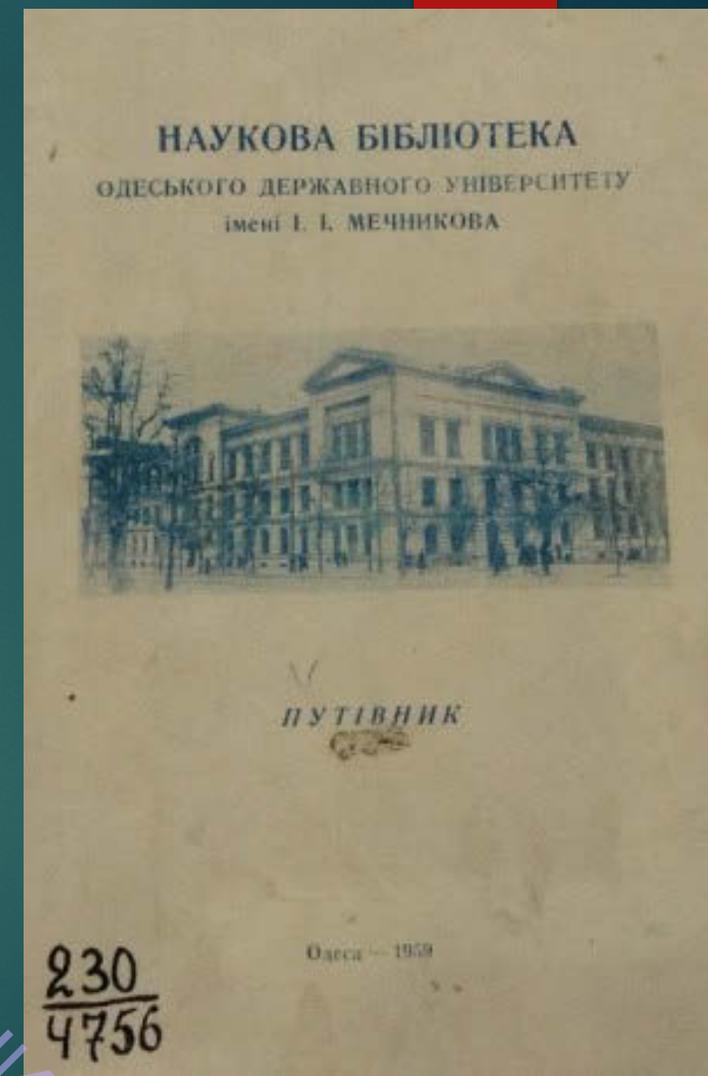
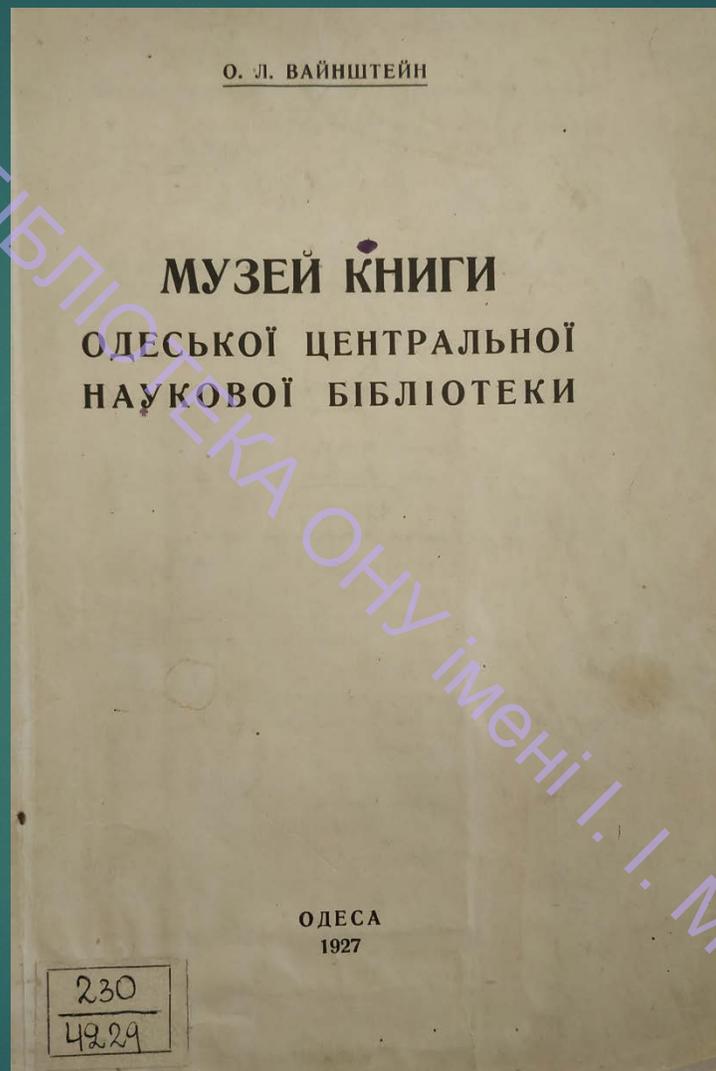
**Сотрудники НБ ОГУ
А.К. Папаспираки
и В.С. Фельдман,
принявшие
активное участие в
создании отдела
редких книг и
рукописей**

**Елизавета Владимировна Савельева
заведовала отделом редких книг и рукописей НБ с 1983 по 1999 гг.**

Путеводитель (или гид) — печатный, электронный или аудиовизуальный справочник о каком-нибудь городе, историческом месте, музее, туристическом маршруте.

Справочник — издание практического назначения, с кратким изложением сведений в систематической форме, рассчитанное на выборочное чтение, на то, чтобы можно было быстро и легко навести по нему справки.

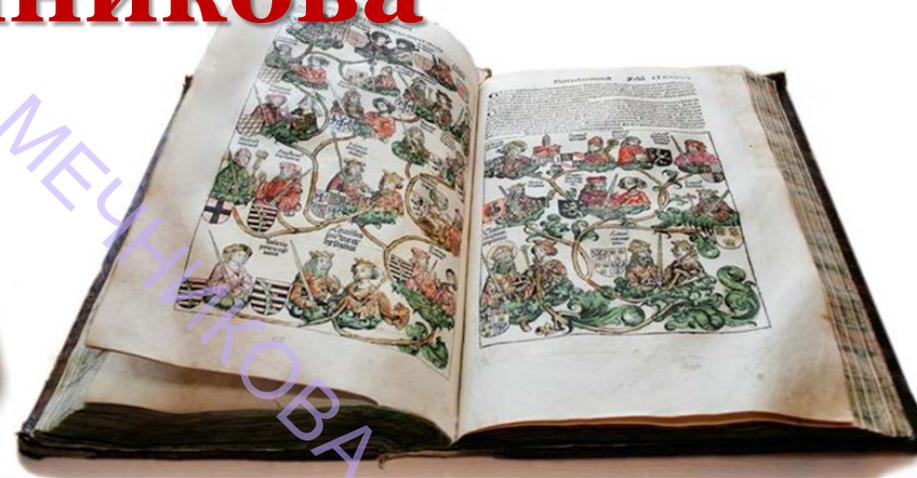
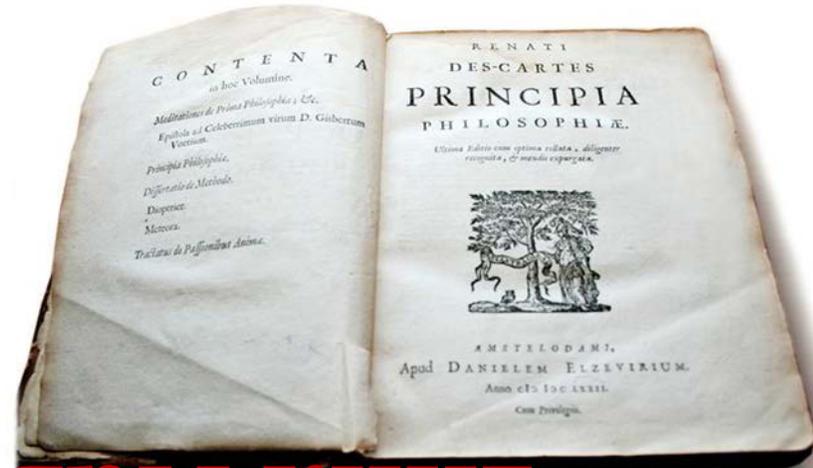
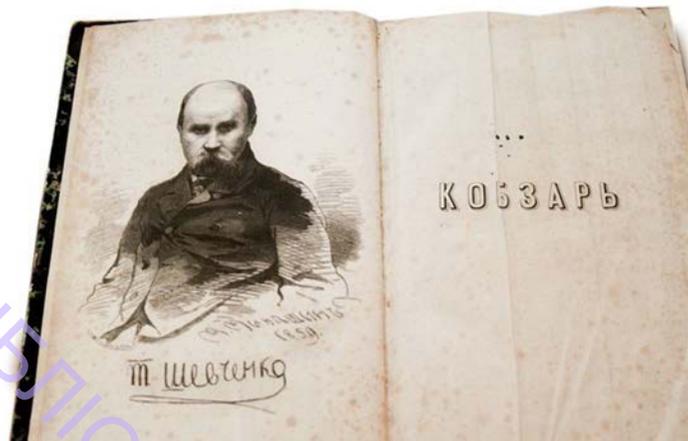

230
12704

Книжкові пам'ятки
Наукової бібліотеки
Одеського національного
університету

Выставочный зал отдела
редких книг и рукописей
Научной библиотеки Одесского
национального университета
имени И.И. Мечникова

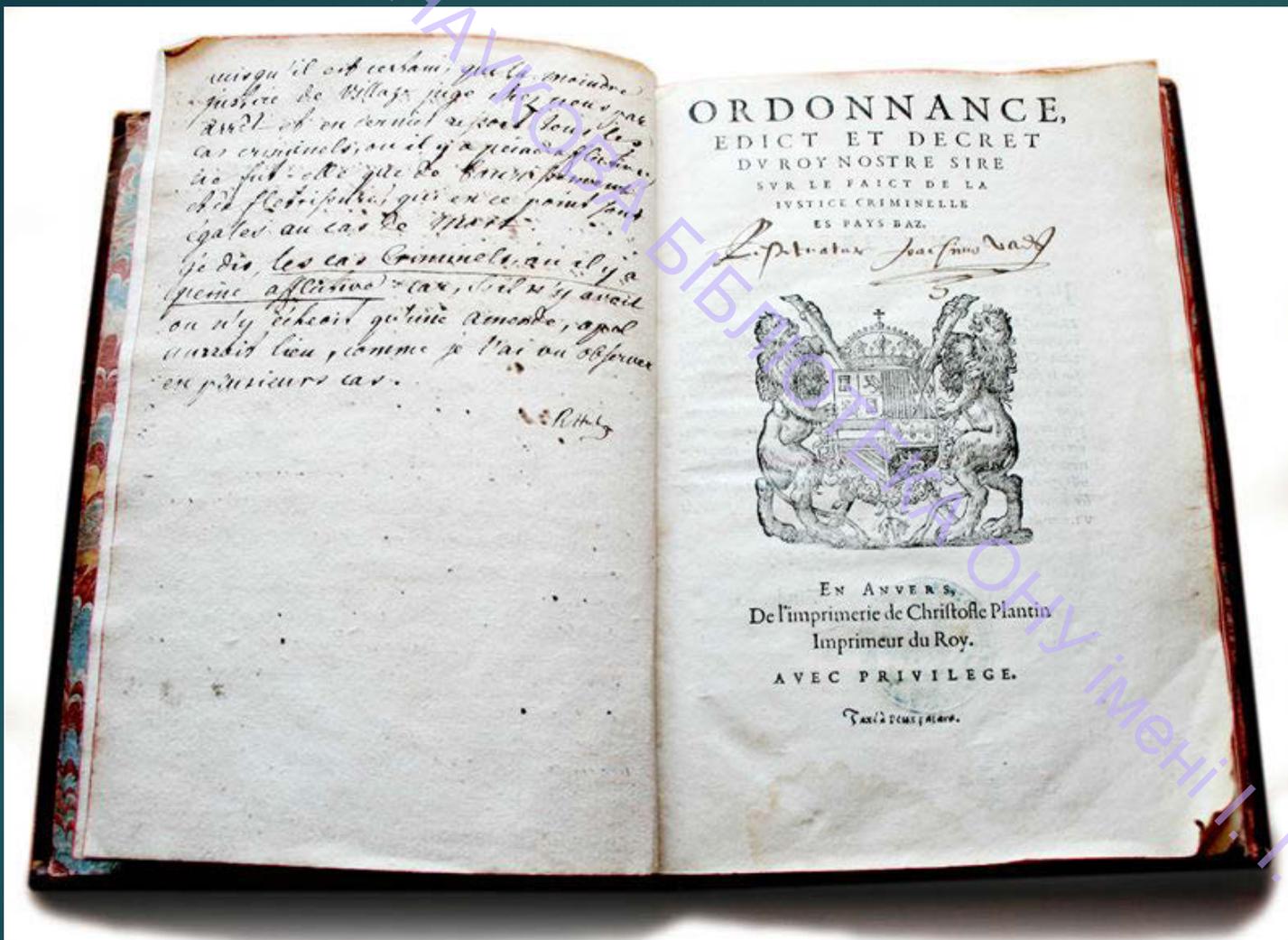

**Ценнейшие экземпляры книг
из фонда Научной библиотеки
Одесского национального университета
имени И.И. Мечникова**

Глава «Инкунабулы»
из первого раздела
«Книжные памятники
XV – XX вв.»
посвящена самым
старым
книгам из собрания
университетской
библиотеки

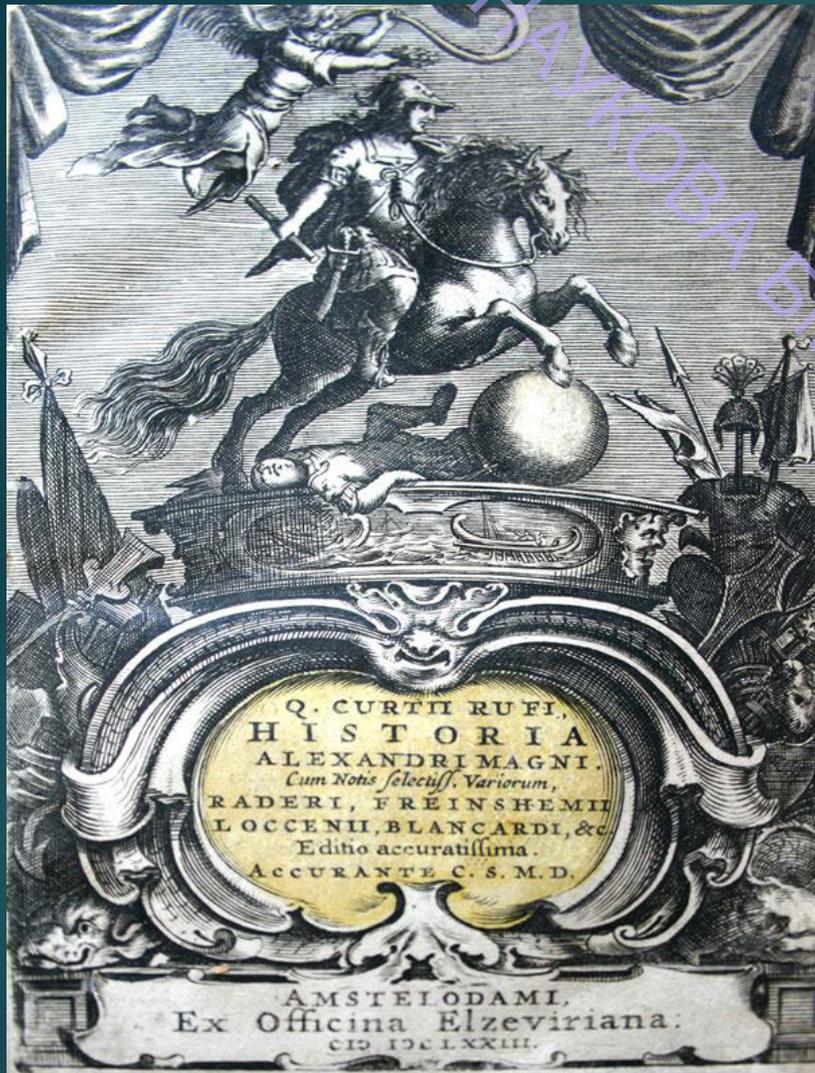
Трактат Иоганна Андреа
«Про древа кровного родства, близости, а также про
родство духовное...», изданный в Нюрнберге около 1476 г.

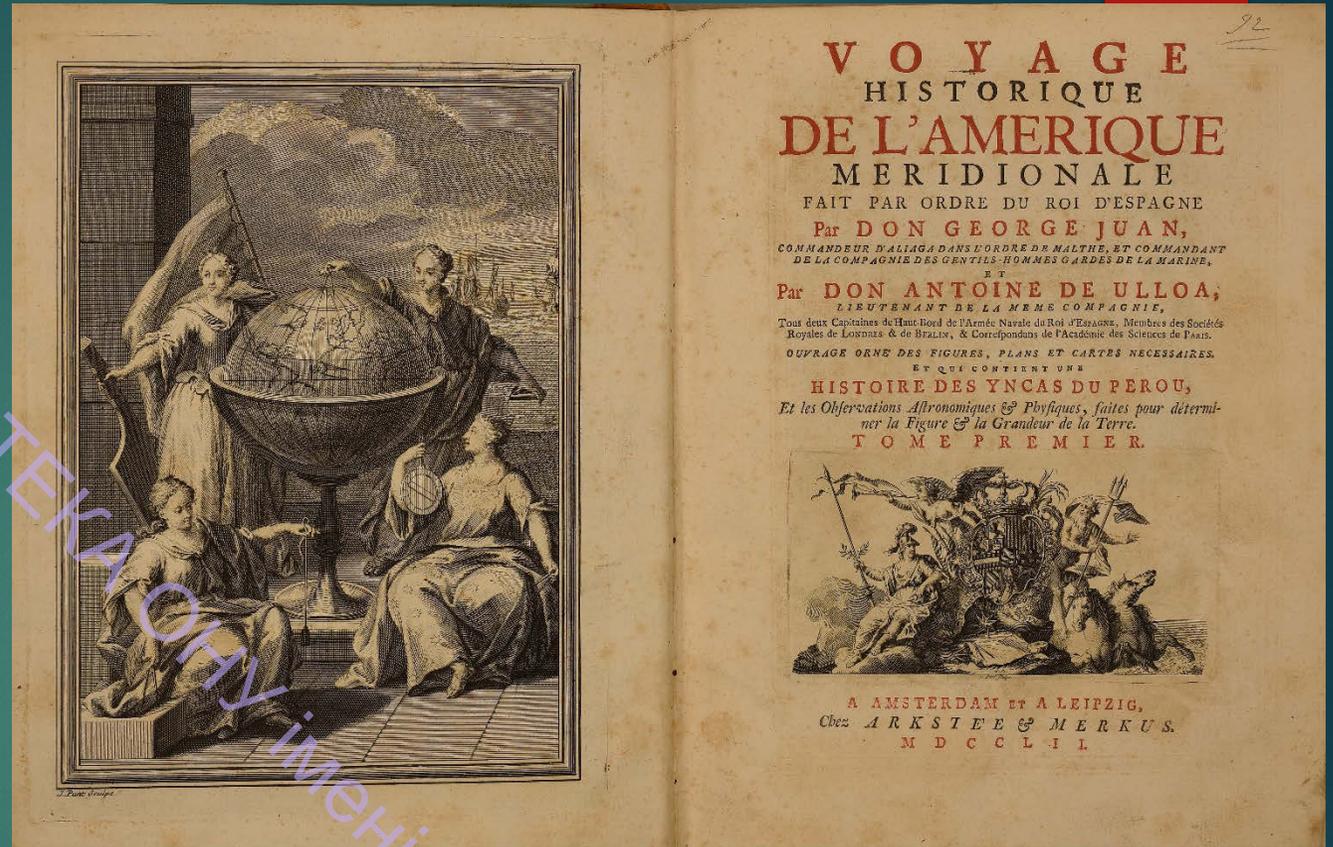
«Издания XVI века»

В фонде библиотеки хранится более 500 книг, изданных в различных городах Европы, около 100 экземпляров из них являются палеотипами.

«Ордонанс, эдикт и декрет нашего господина
[Филиппа II] про уголовное право в
Нидерландах»
(Антверпен, 1570)

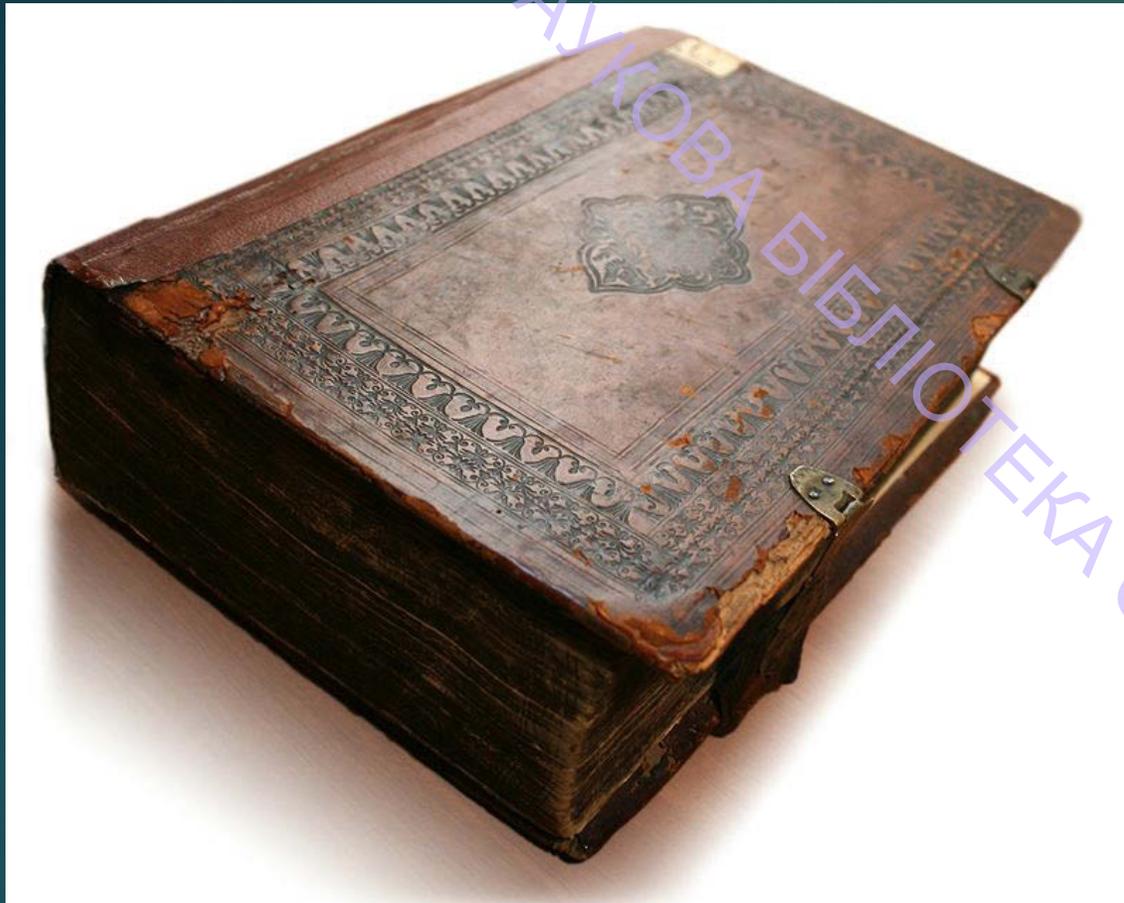

«История Александра Великого»
Курция Руфа
(Амстердам, 1673)

«Историческое путешествие в Южную Америку»
Хорхе Хуана и Антонио Ульоа
(Амстердам, 1772)

Издания XVII-XVIII веков

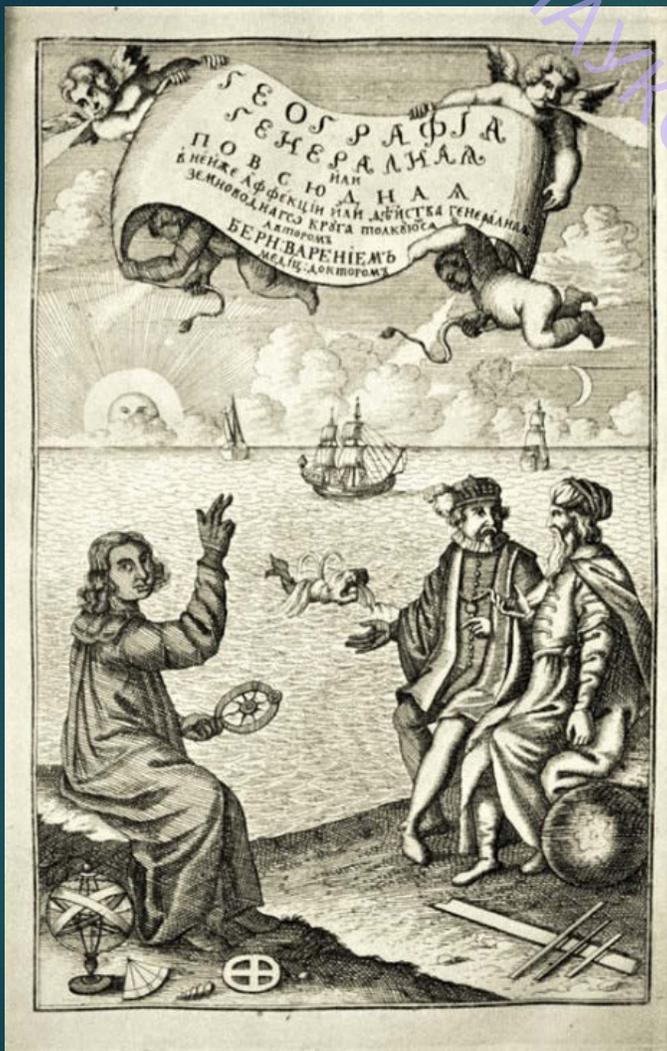

Библия Ивана Фёдорова
(Острог, 1581)

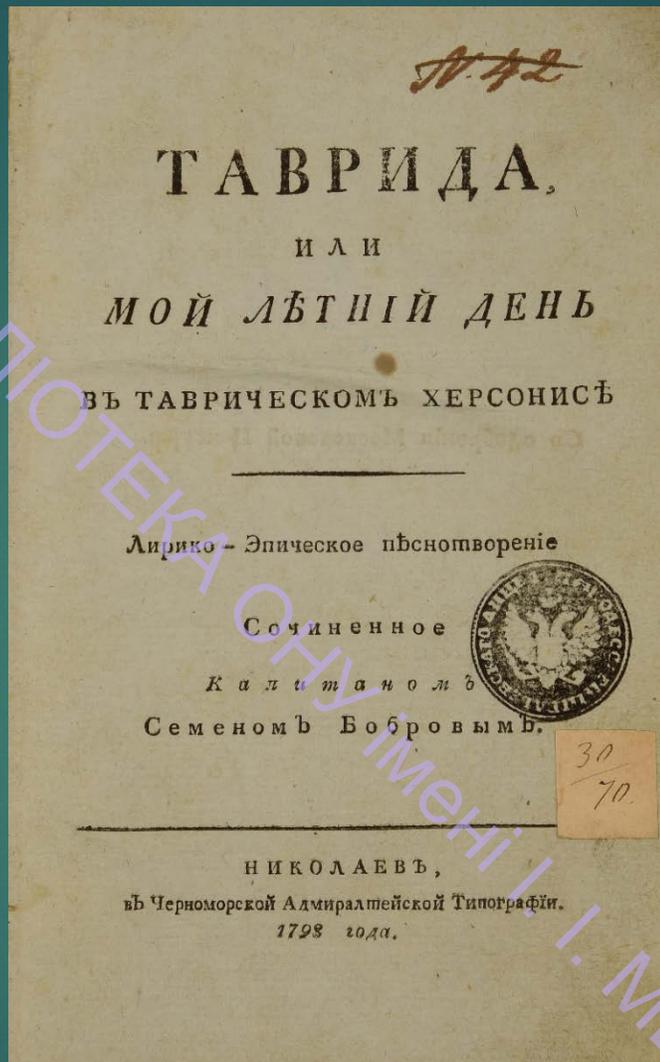
Коллекция изданий кириллического шрифта XVI – начала XVIII вв.

«Казанія, приложенные к книге Ключ
разумения» (Киев, 1660)

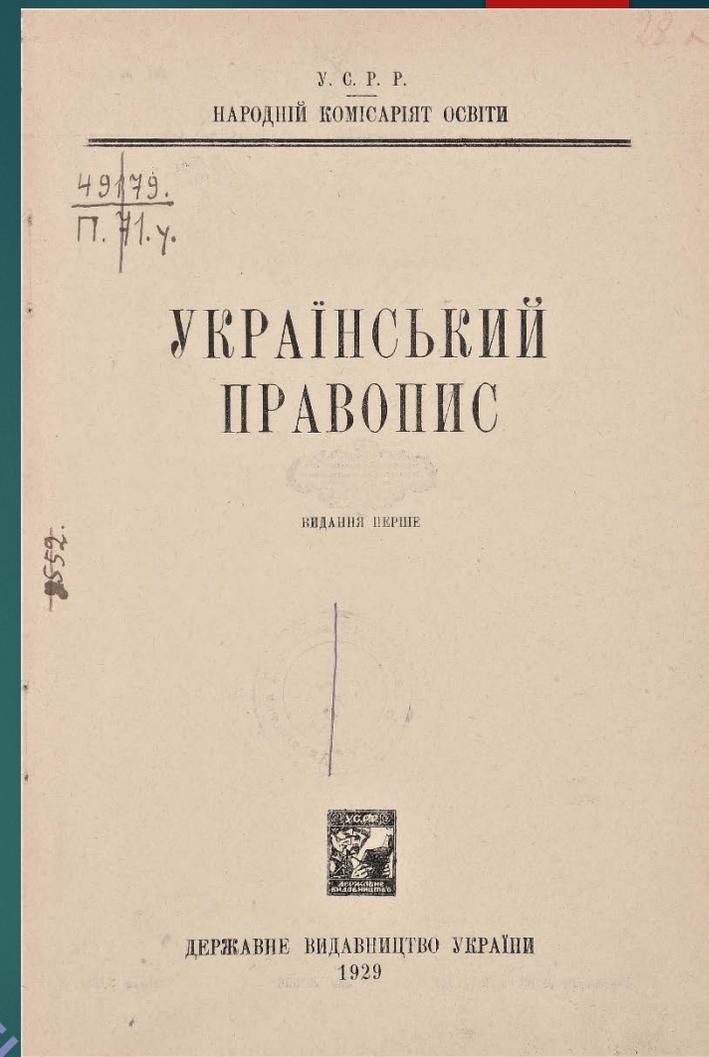
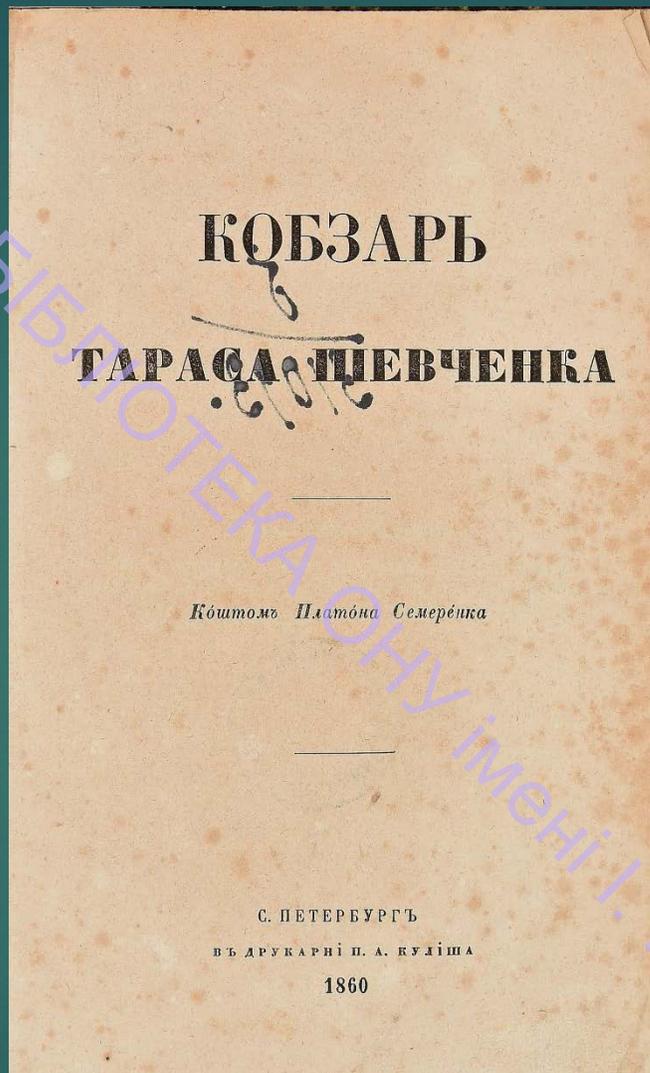
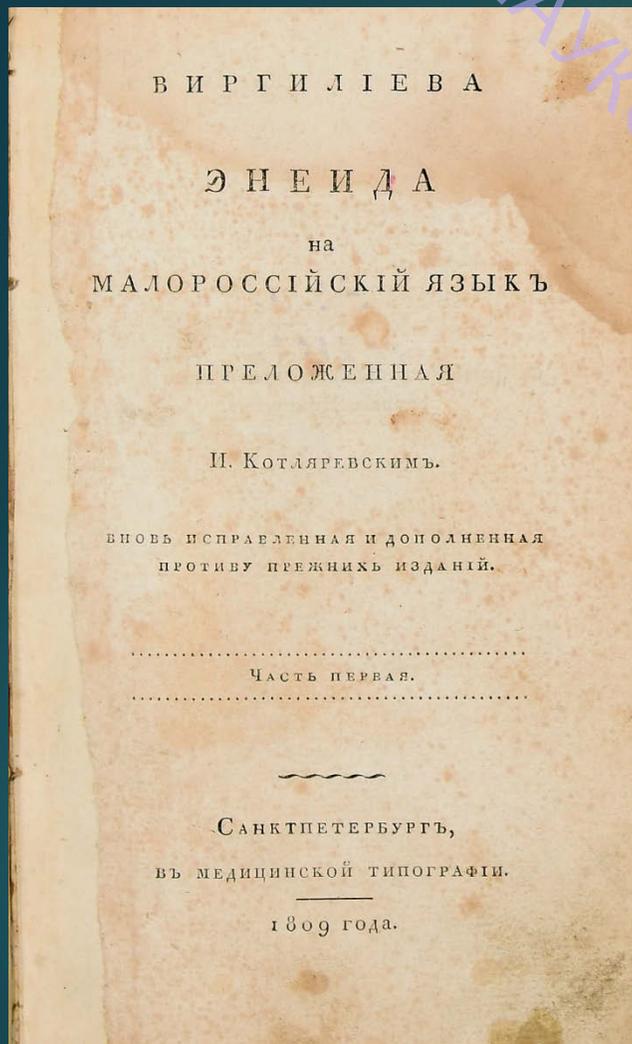

«География генеральная...»
(Москва, 1718)

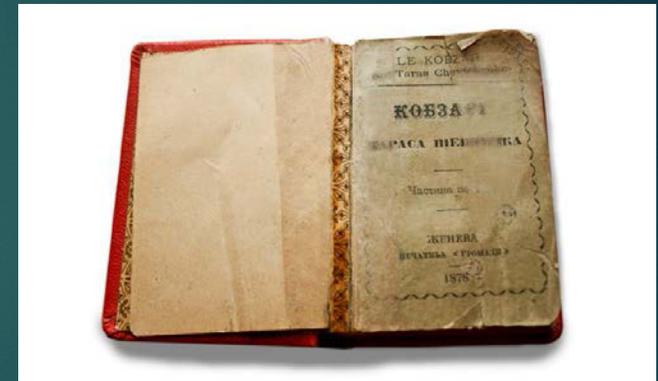

«Таврида, или Мой летний день...» (Николаев, 1798)

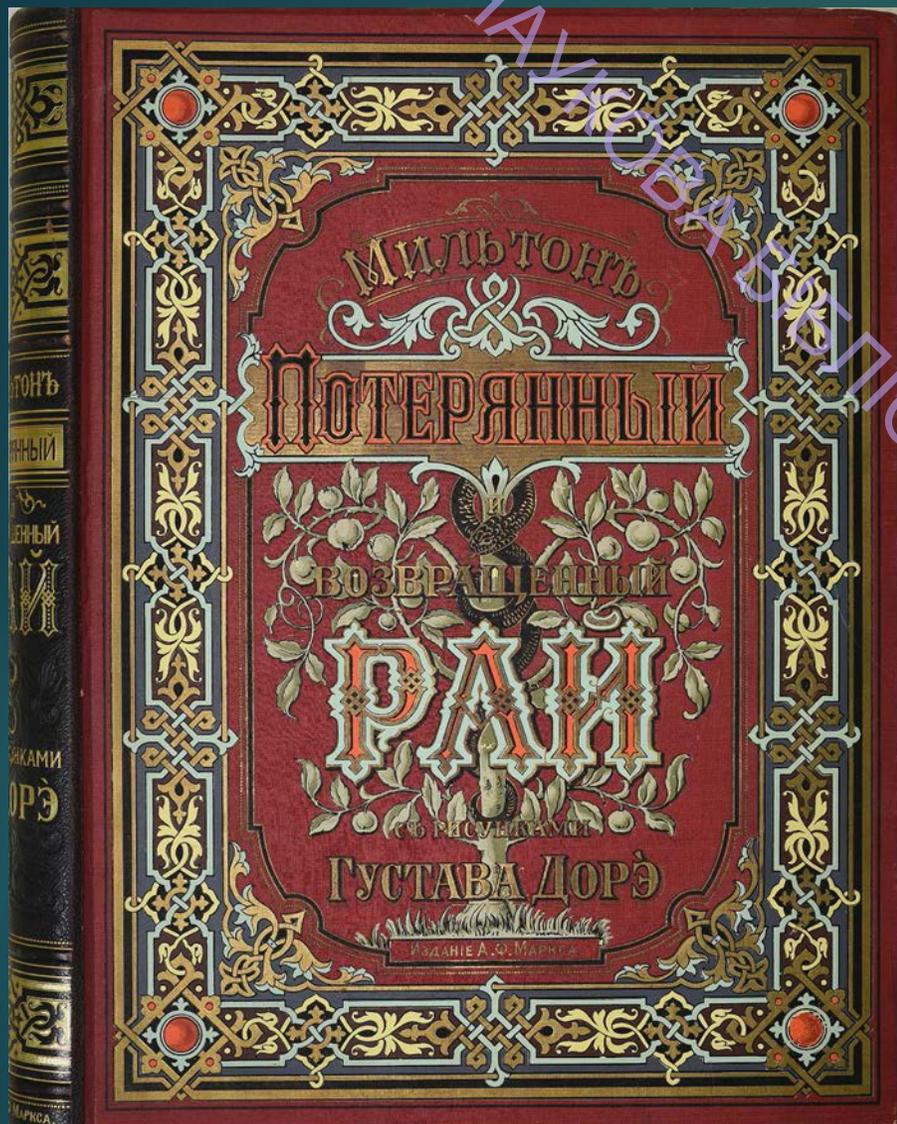
Коллекция
изданий
гражданского
шрифта
начала XVIII –
середины XIX вв.

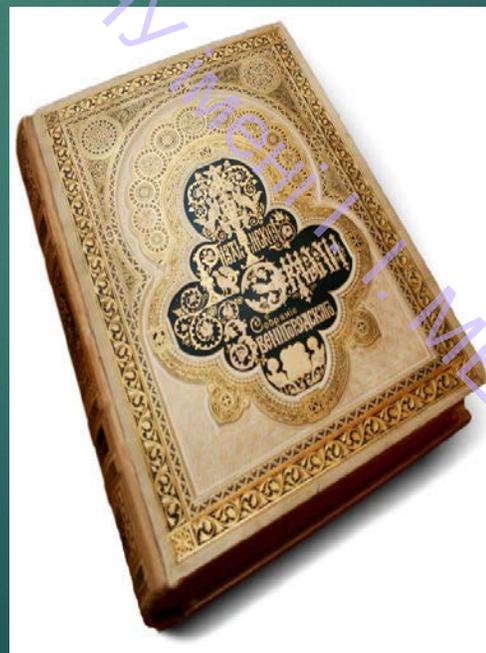
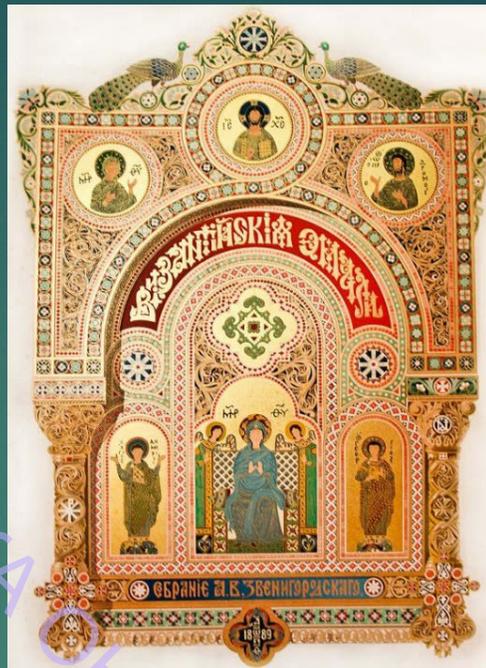
Редкие украинские издания начала XIX – первой трети XX вв.

Миниатюрные и малоформатные издания в фонде университетской библиотеки

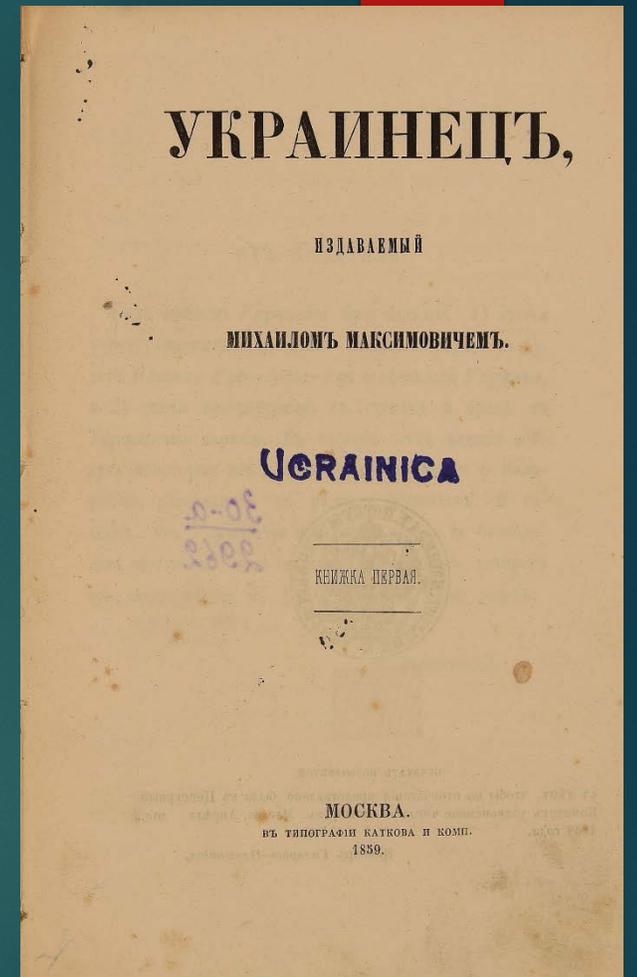
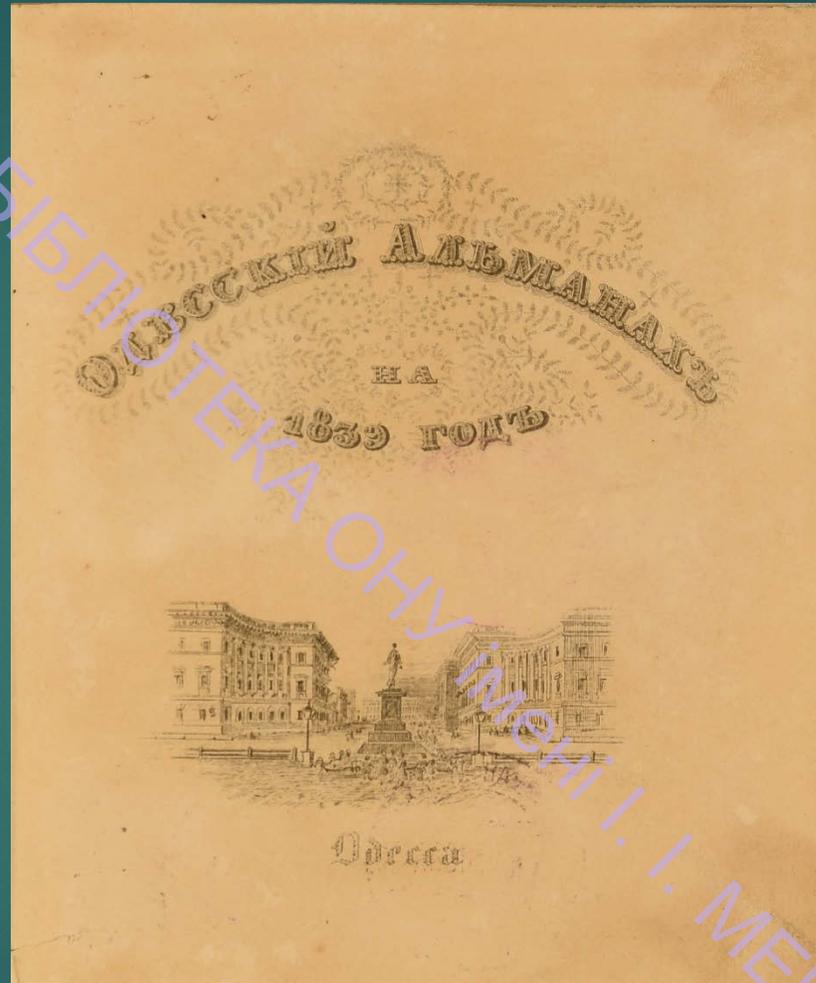
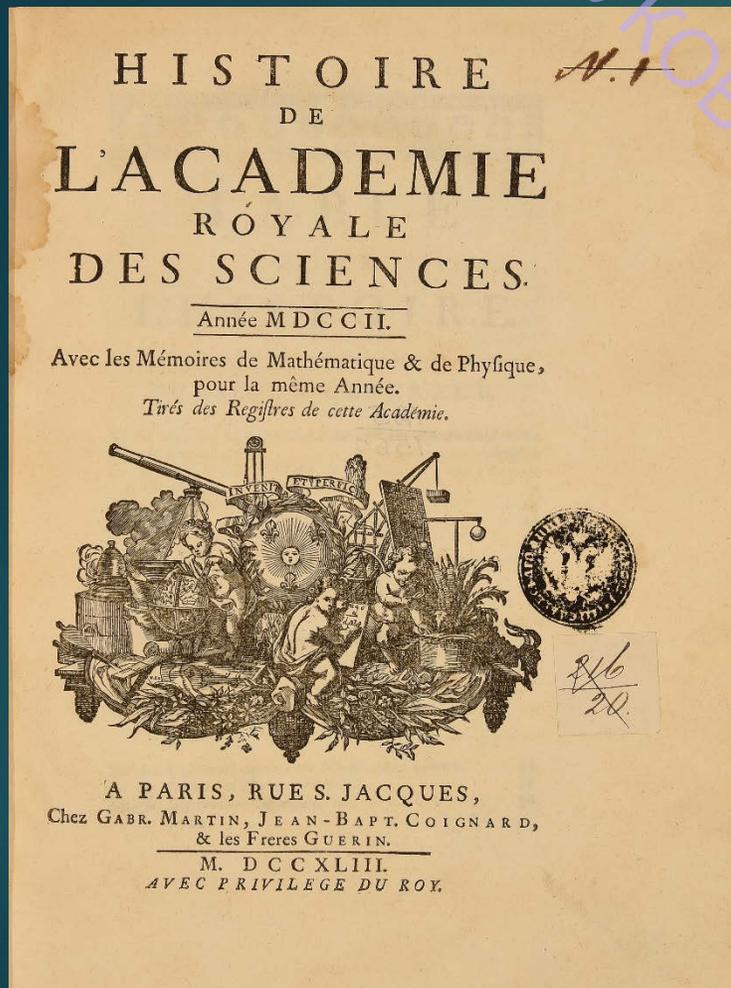

«Потерянный рай и возвращенный рай, с рисунками Г. Дорэ» Дж. Мильтона (СПб., 1895)

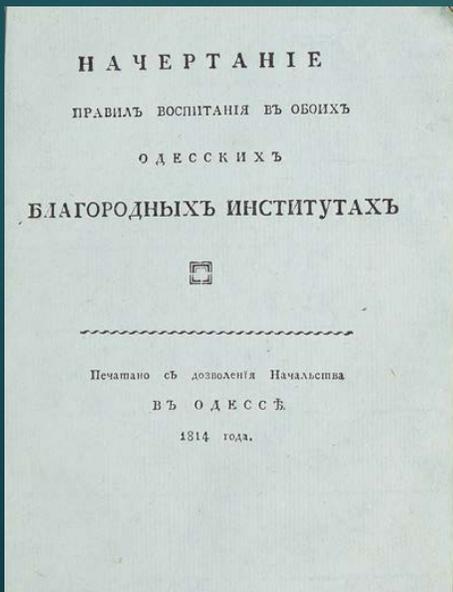

Библиофильские издания в фонде
Научной библиотеки
Одесского
национального
университета имени
И.И. Мечникова

«История и памятники
Византийской эмали»
Никодима Кондакова
(СПб., 1892)

Периодические и продолжающиеся издания в библиотечном фонде

Одесские краеведческие издания XIX – начала XX вв.

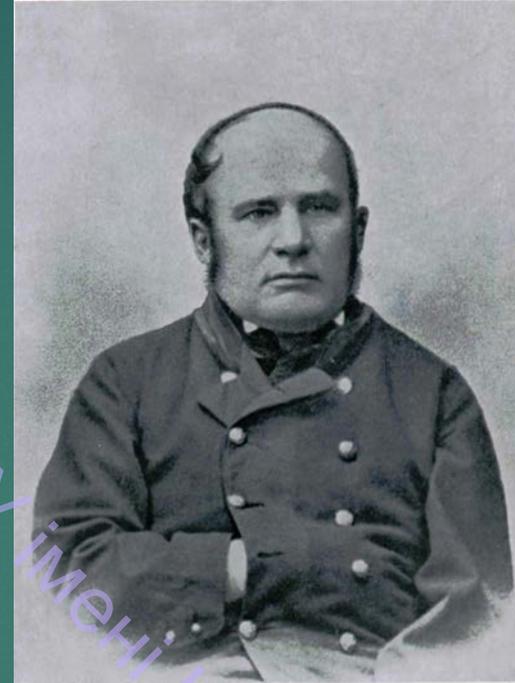
Известнейшие владельцы книжных коллекций, хранящихся в Научной библиотеке ОНУ

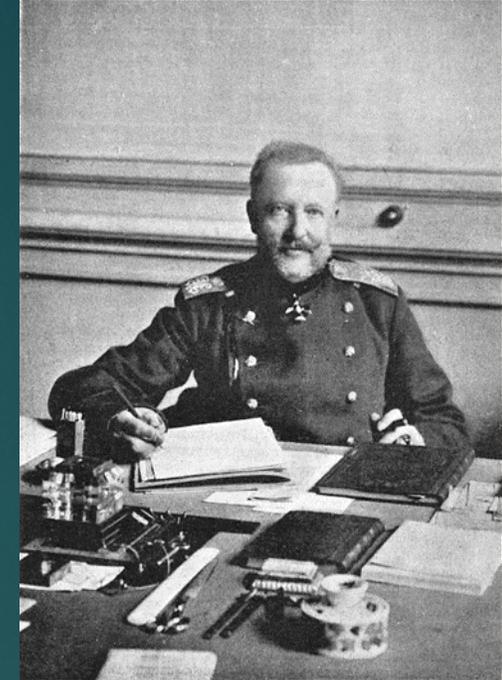
Воронцов С.М.

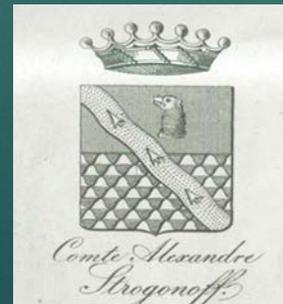
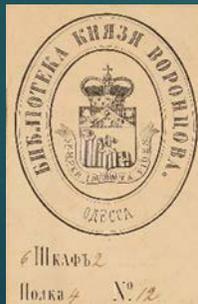
Строганов А.Г.

Григорович В.И.

Шильдер Н.К.

Воронцова Е.К.

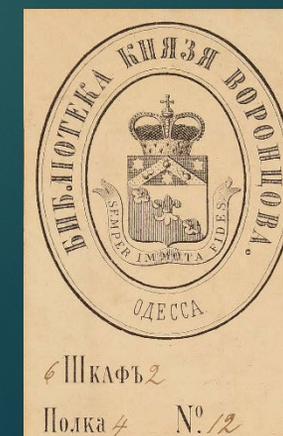
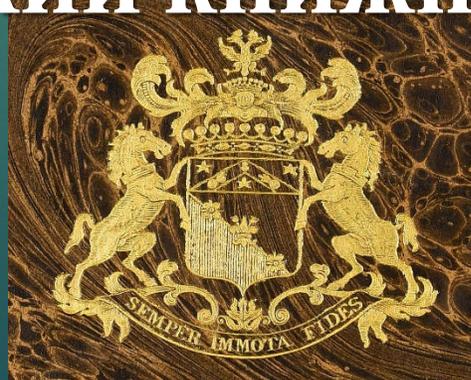

Воронцов М.С.

Воронцов С.М.

Воронцовский книжный фонд

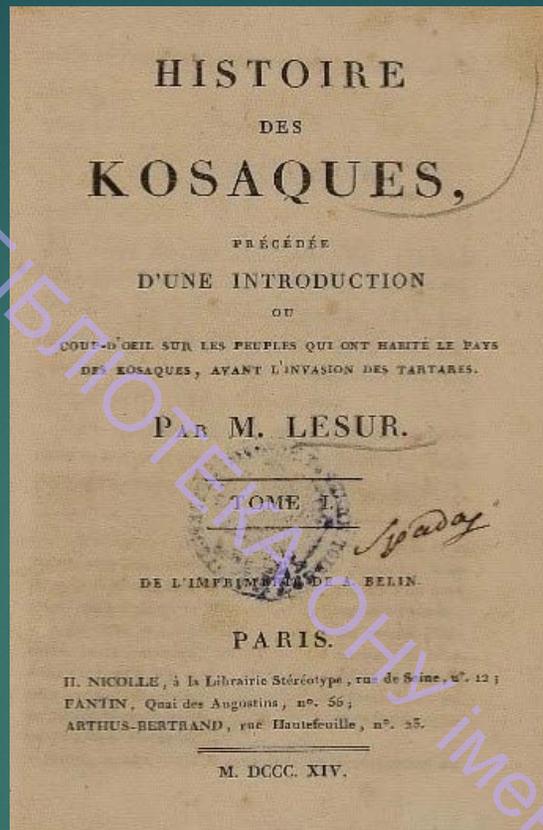
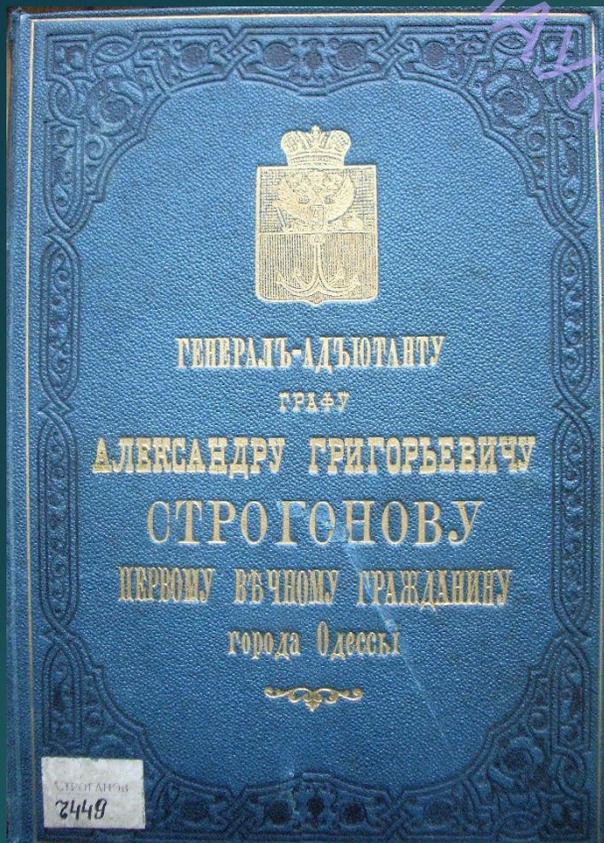
Воронцовское книжное собрание – жемчужина библиотеки Одесского университета

«Украина, или Земля казаков с соседними провинциями ...» из Атласа И.-Б. Хоманна (Нюрнберг, ок. 1708-1716)

Брестская Библия, или Радзивилловская Библия (Брест, 1563)

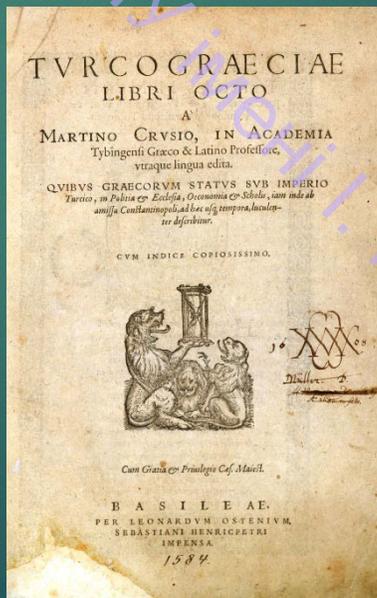
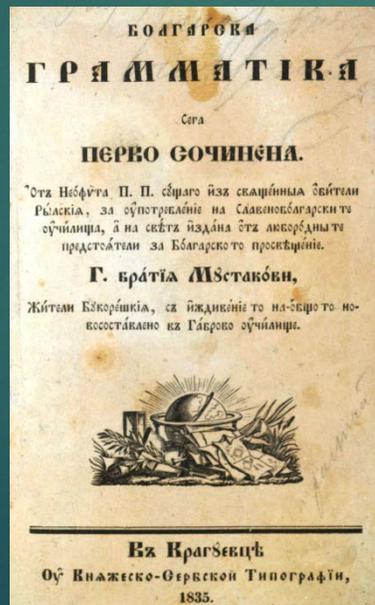
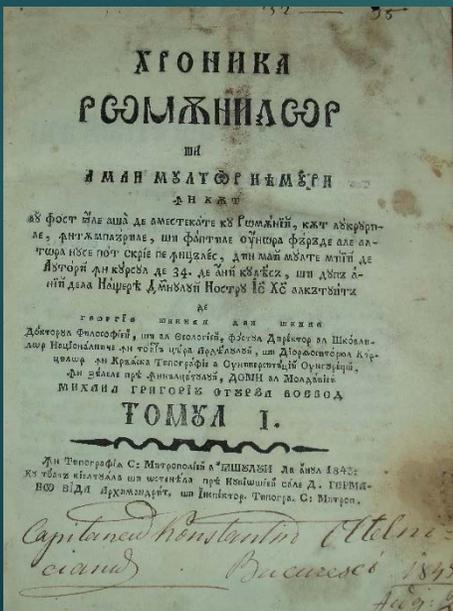
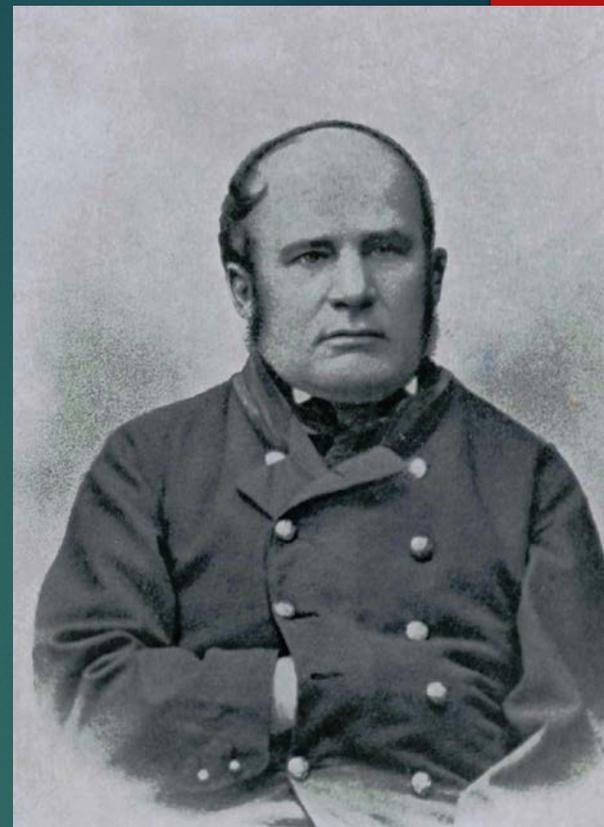
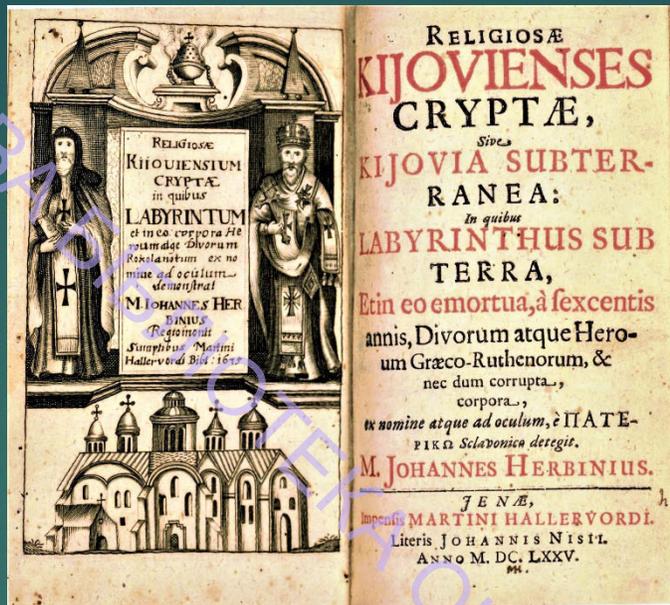
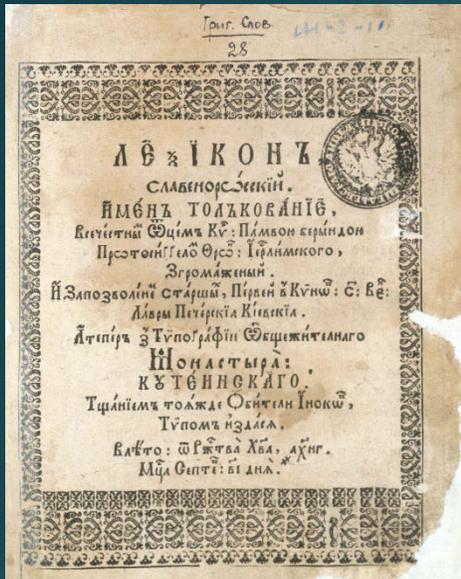
Личное книжное собрание графа А.Г. Строганова:

7990 названий в 18840 томах;

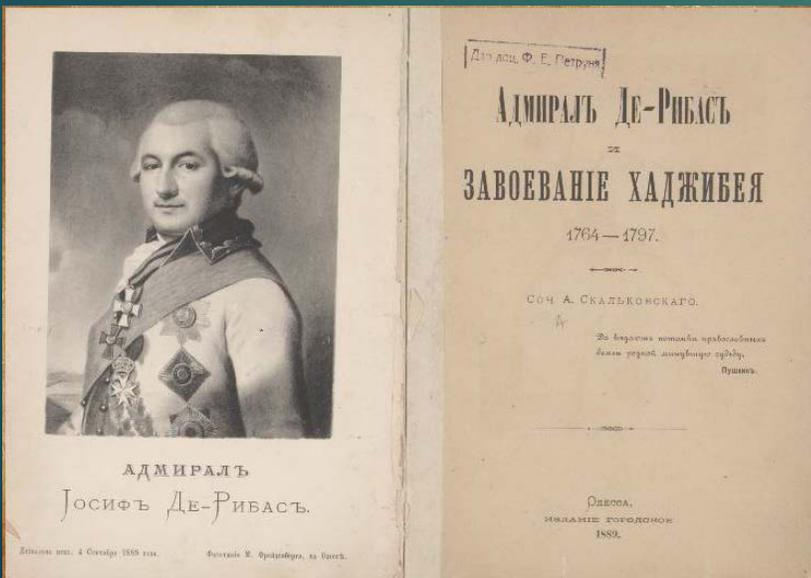
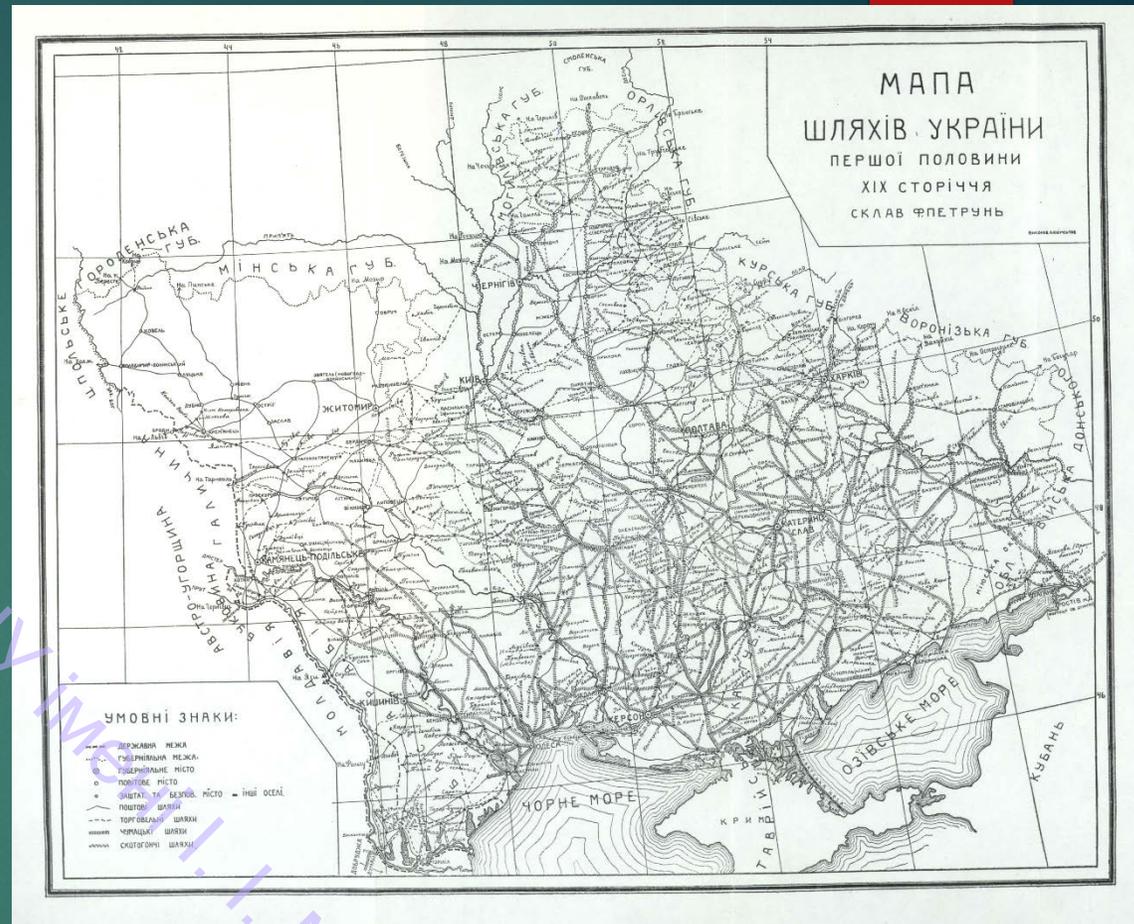
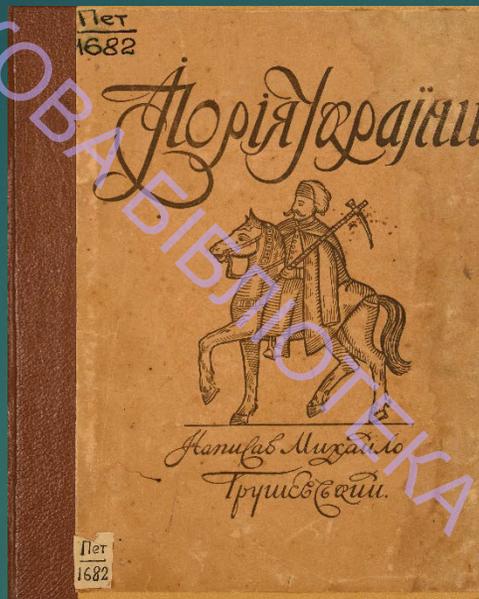
из них:

280 названий в 300 ед. карт и планов;

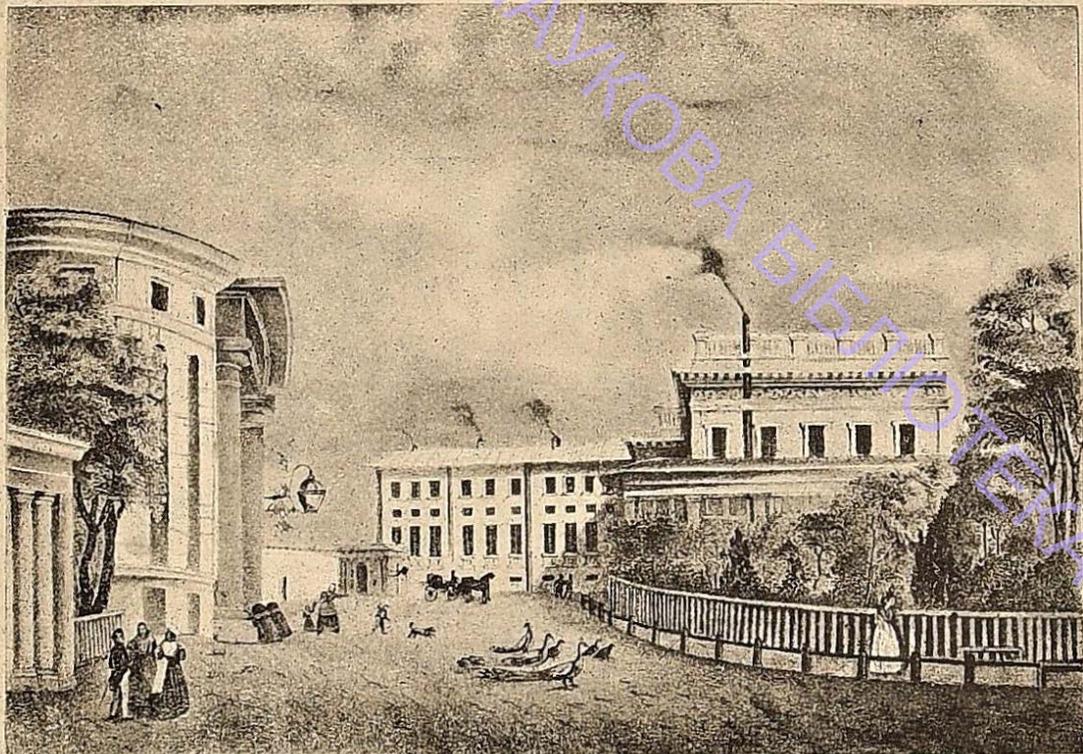
230 названий 1200 ед. периодических изданий

Славистическое собрание профессора В.И. Григоровича – первый книжный фонд университетской библиотеки

Историк и географ Ф.Е. Петрунь передавал библиотеке Одесского государственного университета своё книжное собрание в течение 1952-1962 гг.

ПЕЧАТНИКЪ П. П. СЕВЕРОВЪ. (Odessa) ВЪЗРЪЩЕНІЕ ПЛАТОНОВА ПЕТРА ПЕТРОВИЧА

Двір кол. палацу Воронцова. Ліворуч—стайня; праворуч — початок парку, приміщення зимового саду та самий палац; проти—корпус для челяді (Музей „Старої Одеси“).

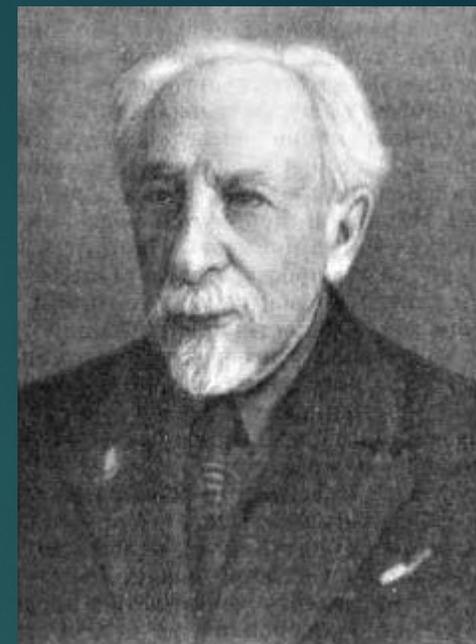
Проф. В. І. СЕЛІНОВ.

*Литографічному Товариству
Одеса
1930*

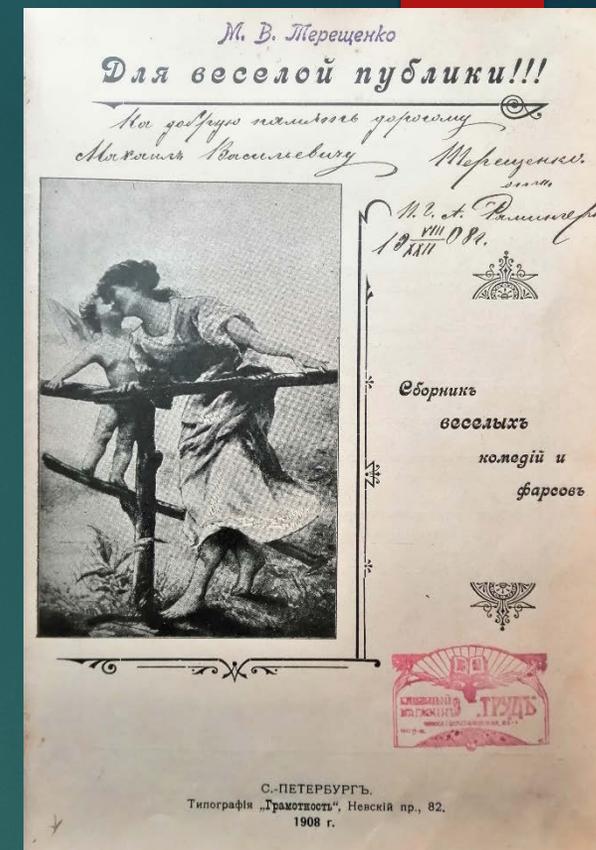
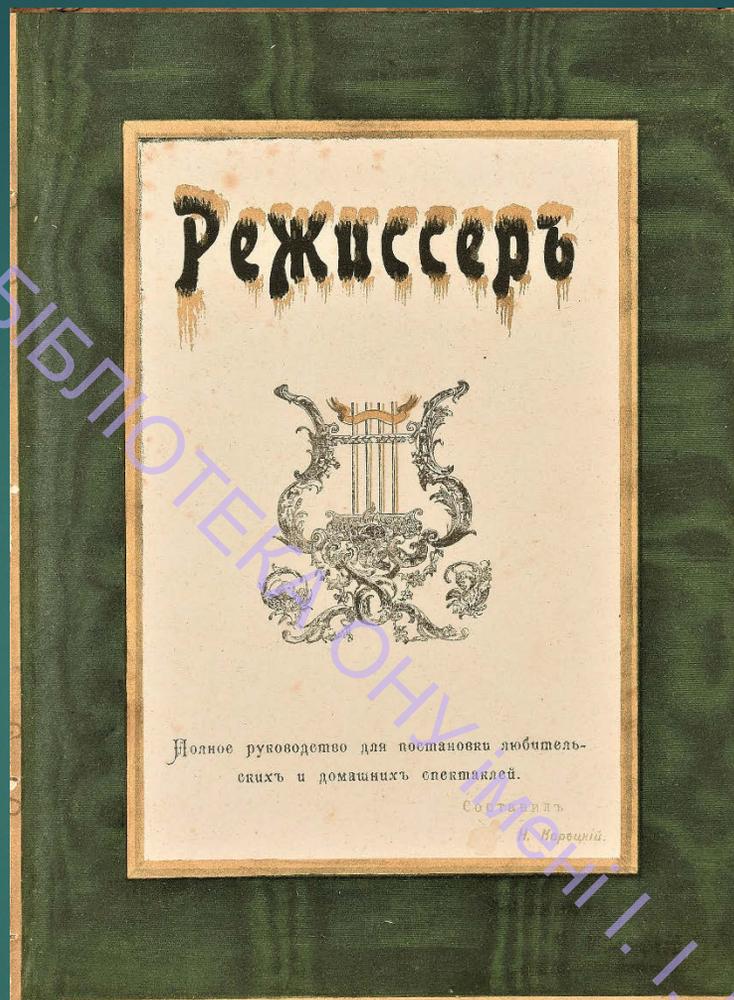
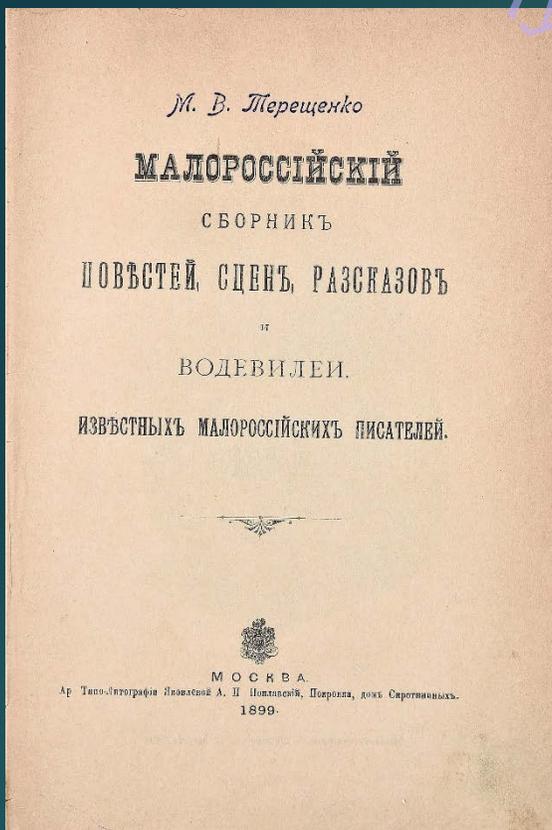
АРХІТЕКТУРНІ ПАМ'ЯТНИКИ СТАРОЇ ОДЕСИ

ВИДАННЯ
ОДЕСЬКОЇ КРАЄВОЇ КОМІСІЇ ОХОРОНИ ПАМ'ЯТНИКІВ
МАТЕРІАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

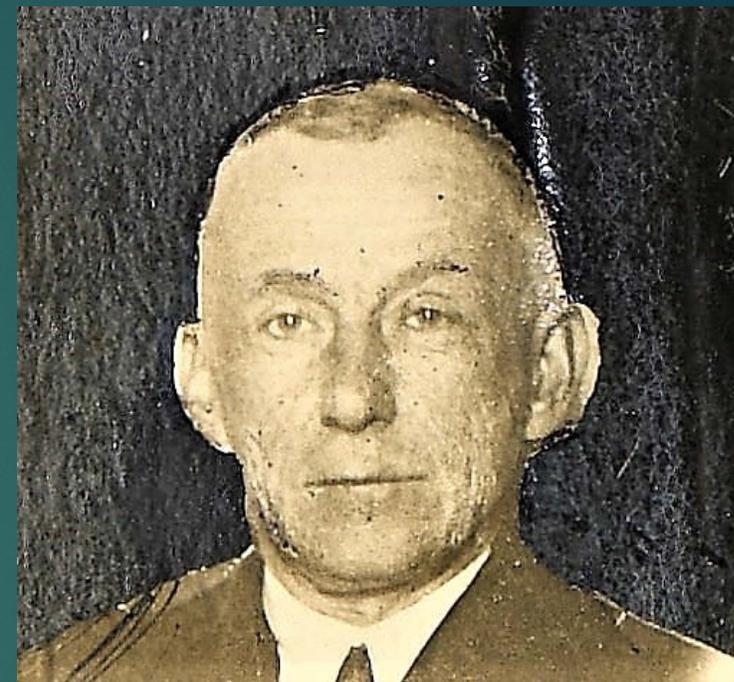
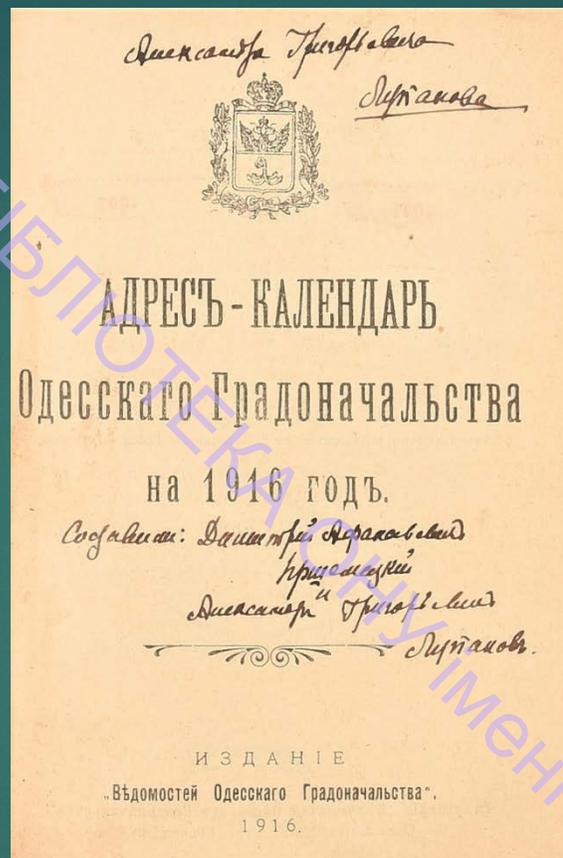
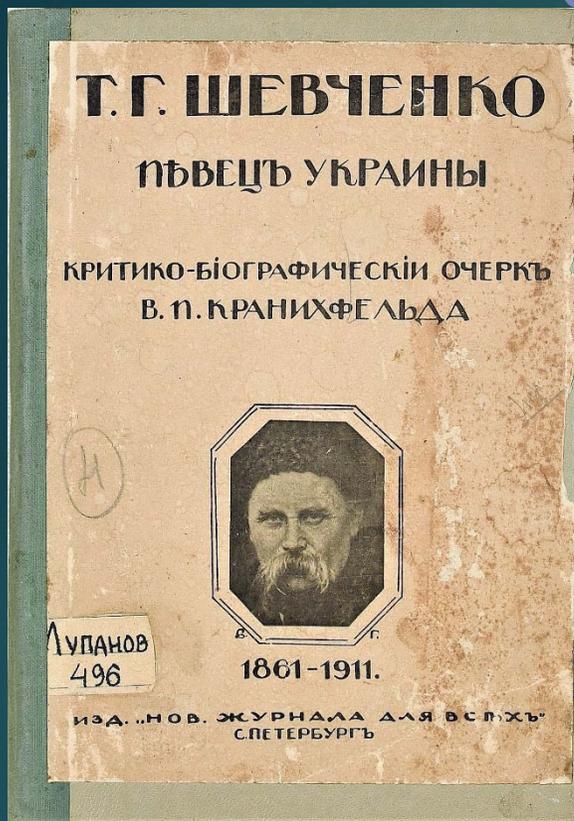
Одеса, майдан Комуні, 3, Будинок Одеськ. Держ. Істор.-Археологіч. Музею.
1930

Личная книжная коллекция историка и педагога А.Г. Готалова-Готлиба поступила в библиотеку ОГУ в 1961 г. Книжное собрание в количестве 683 названий в 799 ед. – часть библиотечного фонда.

Собрание театроведа М.В. Терещенко поступило в библиотеку в 1919 г. Среди 176 томов – пьесы российских, украинских и европейских авторов, малотиражная театральная периодика.

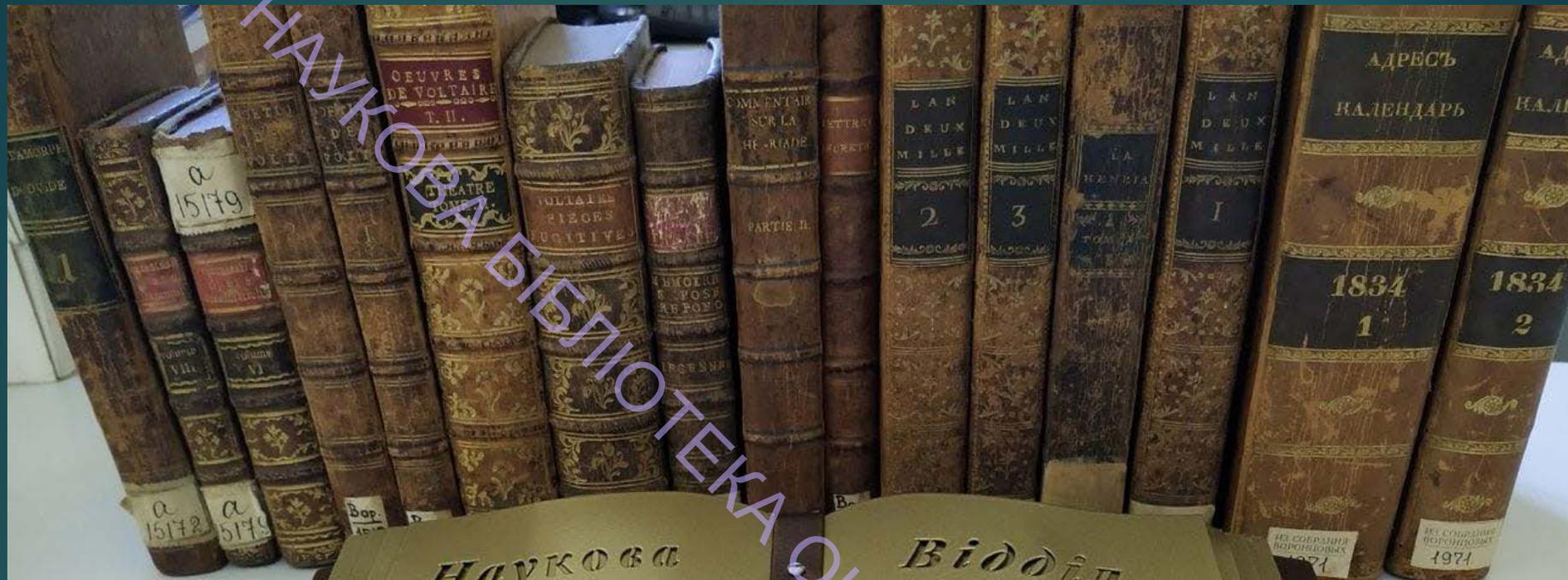

В собрании филолога Б.А. Лупанова книги на 20 языках (1491 названия в 2377 томах)

Гравюра на меди Бенедетто Чимарелли (Benedetto Cimarelli) из первого тома издания Жана Мабильона (Johann Mabillon) «Про искусство дипломатики» (De re diplomatica. Неаполь, 1789)

НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ОНУ ІМЕНІ Л. І. МЕЧНИКОВА

Наукова
бібліотека
ОНУ імені
Л. І. Мечникова

Відділ
рідкісних книг
та рукописів
(1979 - 2019)

